

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

Cap. 1. Gratiae Christi veritas omnibus Christianis, ut vita & salus cordi
esse debet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

DE RATIONE ET AVCTORITATE
IN REBUS THEOLOGICIS
LIBER PROOEMIALIS.

In quo limites humanæ rationis in rebus Theologicis indagantur; & auctoritas S. Augustini in tradendo mysterio Prædestinationis & gratiæ declaratur.

CAPVT PRIMVM.

Gratiæ Christi veritas omnibus Christianis, ut vita & salus, cordi esse debet.

INTER divinæ mirabilia sapientiæ, quibus theatrum hoc magnum pulcherrimumque hujus orbis instruxit, non illud infimâ admiratione dignum, quod cum cuncta

animantium genera diverso instinctu atque indole dotaverit, hoc mansuetissimo, illud ferocissimo; unum promptissimo ad invadendum, alterum acerrimo ad defendendum; omnibus tamen medullitibus infertum sit, ut quandocumque in discrimine versatur eorum vita & salus, quibuscumque possunt modis, sive cursu per saxa, per ignes; sive unguibus, rostro, calcibus; sive denique oppressa majore vi, voce saltem seipsa ac lamentatione tueantur. Non hic catellus leoni parcat, non cervus aut lepuleculus coram ferocibus canibus vitæ periclitantis obliviscitur. Quod si ista degeneres animula tanto impetu feruntur ac dimicant, ne qua vis extrinsecus irruens hoc vinculum abrumpat, quo mortalibus membris confertæ colligantur; quâ tandem curâ, impetu, animi nervorumque contentione, quâ gemituum, quâ querelarum, lachrymarumque profusione satagendum erit homini germanitûs Christiano, quando non illa vita periclitatur, quâ cum cæteris animantibus in hoc sæculento carcere miserè ac mortaliter vivit, sed illa per quam ab omnibus miseris hujus vitæ, ipsaque morte liberandus est, ac postmodum feliciter in beatissima æternitate victurus? Hanc vitam novit quisquis Catholicam doctrinam novit, qua saluberrimè nobis traditur, quemadmodum vita corporis anima est, ita, vitam animæ esse Deum; istumque Deum, ut hujus vitæ suæ per gratiam Testamenti novi in æternum nos parti-

cipes efficeret, nomine & reipsâ Iesum, hoc est, Salvatorem in hunc mundum venisse, & pro peccatoribus esse crucifixum. Ex qua fide Apostolus extertè pro se ipso dicit: *Gratia Dei sum id quod sum*: & pro alijs: *Gratiâ estis salvati per fidem*: & pro omnibus: *Gratia Dei vita æterna in Christo IESU Domino nostro*. Hæc ergo vita quâ Christus IESUS Dominus noster per magnam gratiam suam *factus est nobis sapientia à Deo, & iustitia, & sanctificatio, & redemptio*; quâque vivit in animis nostris, & in æterna beatitudine victurus est, quando periclitatur ne à fide credentium, per quam in hoc mundo salvi fiunt, auferatur; quid institutioni naturali rerum omnium, sanctique amoris legibus congruentius, quàm ut quicquid animi ac virium hominibus in hujus gratuita vitæ participationem redemptis Christiana pietas dedit, id universum, tanquam contra presentissimi interitus impendentis minas, periculo ipso segnitiam excutiente, & infirmitatem roborante, conspiret?

Hanc porro vitam jam olim pro suo quisque Marte à Christianis tollere & extinguere conati sunt, quotquot eis pro Redemptore, vel phantasma, vel purum hominem, vel confusam quandam hominis ac Dei temperaturam obtrudere voluerunt: per cujus opem natura hominum perdita salute ex morte, & redemptione ex damnatione poteretur. Sed nulli unquam acerbius in ejus perniciem conjurarunt, quàm qui tantas homini perditio damnatoque vires tribuerunt, ut liberi arbitrij sui viribus vel Deo credere posset, vel declinare à malo ac facere bonum, non Deo per gratiam ut velit & faciat operante. Causam enim ipsam propter quam Filius Dei de cælo descendit, ex Christianorum fide & corde eradicare, ipsumque nomen

A

IESU,

Aug. divers.
Iaco Ser. 28.
de verb. Ap.
1.7. in P. sal.
70. conc. 2.
101.

I E S V, hoc est, Salvatoris abrogare; atque ita divinæ gratiæ, per quam æternitati vivemus & vivimus, ultimas fibras radicibus excidere studuerunt. Sublatâ quippe cœlestis adjuvatorij necessitate aut veritate, per illas magnas naturæ humanæ vires, quibus ad volendum operandumque bonum sibi sufficiat, Deo non operante ut possit & velit, profectò gratis Christus mortuus est, gratis I E S V S & Salvator vocatur, gratis auxilium suum nobis gratiamque venditat: everloque fidei Christianæ fundamento, frustra in hunc mundum venit peccatores salvos facere, aut mortuis vitam dare: nec ulla profectò causa est, cur ipsius nomini subdendi simus, aut Christianos nos esse debere gloriemur. Pelagiani sunt, & quotquot eorum dogmatibus vel nunc vel olim implicati fuerunt, qui dum nimium libertatis viribus favent, ad hujusmodi acerba in Christianam fidem sensa aut prudentes delabuntur, aut imprudentes adiguntur. In superbiam sacrilegam extollendo liberum arbitrium (Carthaginensium Patrum verba sunt) nullum relinquunt locum gratiæ Dei, quâ Christiani sumus. Et paulò post: Hac mala vocant, quibus fundamenta Christianæ fidei conantur evertere. Et Patres Concilij Milevitani simili phrasi dicunt,

Patres Con. Carthag. ad Innoc. Pap.
Patres Con. Milevit. ad Innoc.

quod omnino totum quod Christiani sumus, nituntur evertere. Et Augustinus: Quod totius fidei Christianæ fundamenta evertere moluntur. Nam fides Christiana à Christo I E S V dicta est; qui si sublatâ gratiæ necessitate, per quam nobis Christus & I E S V S factus est, non est hominibus necessarius, superflud ipse venit, superflud sunt homines Christiani, juxta illud Augustini de similibus dogmatum auctoribus: *Qui naturam humanam ideo dicunt liberam, ne quarant liberatorem; ideo salvam, ut superfluum iudicent salvatorem.* Quam ob causam huiusmodi homines solo nomine Christianos vocat. Quæ sanè quantò atrociora sunt, & vitæ quæ in Christo est, divinæque gratiæ jugulum capitalius petunt, tantò fidelius atque animosius omnibus verè Christianis pro istius ejusdem vivificantis ac salvantis gratiæ veritate certandum est: ne dum solâ nominis I E S V appellatione contenti, per naturalium virium prædicationem, salvantis gratiæ, atque adeo Salvatoris ipsius I E S V necessitatem extingui taciti sinimus, minori sollicitudine æternæ vitæ nostræ discrimina feramus, quam pro tuenda illa fluxa & caduca, rationis expertes belluæ ac bestiolarum præliantur.

CAPVT SECVNDVM.

Ratio Scriptionis hujus labyrinthus quæstionum, quæ de gratia agitantur.

QUÆ quidem eo consilio à nobis dicta sunt, ne quis miretur, aut etiam vitio vertat mihi, quod ego post tot tantorumque virorum tam diuturnas ac pertinaces de gratia medicinali Salvatoris nostri altercationes, ulterius hac de re satagendum, aut aliquid etiam scribendum duxerim. Nimirum duplex meratio in hunc laborem, veritatis videlicet, publicæque charitatis compulit. Cum enim hoc ipso quo Christiano nomini subditus, & Salvatoris I E S V mysterijs initiatus, gratiæ salvatricis nomen atque necessitatem in fide mea & Ecclesiæ precibus agnoscerem, & medullitus cordi insculptum gererem, in tot controversijs capitaliter inter se repugnantibus, nihil mihi charius esse debere judicavi, quam gratiæ illius, quâ ex fide vivimus, sincerissimam veritatem, si fieri posset, etiam intelligendo penetrare, & quod, Deo illuminante, cepissem, etiam animo, stylo, voce propalare; ne forte opinionibus non satis fidei nostræ congruentibus abrepti, perperam sentiendo ac differendo, vitam illam interficiamus, quam videmur credendo profiteri. Quod qui, Deo juvante assequi potuerit, nemo non videt, quantum Christianæ Reipublicæ fructum contulerit ejus labor: qui non potuerit, quam exulabilis sit conatus ejus, de vita gratiæ, de

humilitatis fundamento, de salutis principio, de Christiani hominis veritate, de nominis Christi ac I E S V medullâ, de vera Crucifixi gloria satagentis. Nec verò ab indaganda divinæ gratiæ sinceritate me deterruit illa inextricabilis doctissimorum virorum pugna dimicantium; sed acriores mihi stimulos, auctore ejusdem gratiæ, spero, incitante, subjecit. Nam inde quoque animadvertere ceppi, quanti momenti esset illa controversia, quæ universas orbis Christiani scholas tantâ animositate committeret, ipsumque supremum Ecclesiæ Catholice tribunal sollicitum detineret: quanti emolumenti veritatis illius inventio, quæ tot tantarumque controversiarum tenebras suâ luce dispelleret, & contentiones animorum studijs acerbioribus distractorum optatissimæ conciliationis pacæ sopiret. Sed, unum erat, quod me jam inde, cum adolescentulus Lovanij in Collegio Adriani Sexti Pontificis Maximi, studijs Theologicis operam dabam, & cum postea studiorum causâ Gallias peritissimis antiquitatum viris locupletes peragrabam, non mediocriter suspensum perplexumque detinebat. Mirabar enim vehementissimè, qui fieri posset, ut mysteria illa gratiæ, quæ olim à sancto Augustino & discipu-

143